Suçluluk Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Suçluluk Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31230

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Suçluluk Envanteri, Müjgan Alt?n-?nözü taraf?ndan 2009 y?l?nda haz?rlanan doktora tezi kapsam?nda Türkçeye uyarlanm?? bir psikolojik ölçüm arac?d?r. Bu envanter, bireylerin ya?ad??? **suçluluk** duygusunun yo?unlu?unu ve niteli?ini de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçe?in uyarlama çal??mas?, özellikle **Obsesif Kompulsif Bozukluk** (OKB) semptomatolojisi ile dindarl?k ve dini ba?l?l?k aras?ndaki ili?kiyi inceleyen geni? bir ara?t?rman?n parças? olarak gerçekle?tirilmi?tir.

Bu uyarlama, kültürleraras? ara?t?rmalarda psikometrik araçlar?n geçerlili?ini sa?lamak ad?na önemli bir ad?m te?kil etmekte ve **psikoloji** alan?nda suçluluk yap?s?n?n ölçülmesine yönelik katk? sa?lamaktad?r. Ölçek, orijinal kayna?? belirtilmemi? olsa da, suçluluk duygusunu kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Suçluluk Envanteri, **Suçluluk**, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Obsesif Kompulsif Bozukluk, Dindarl?k, Orta Do?u Teknik Üniversitesi.

Yazarlar

Müjgan Alt?n-?nözü.

Amaç

Suçluluk Envanteri'nin temel amac?, klinik ve klinik olmayan popülasyonlarda bireylerin ya?ad??? **suçluluk** duygusunu nicel olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle Türkiye ba?lam?nda, suçluluk düzeylerinin di?er psikopatolojik belirtilerle, özellikle de **Obsesif Kompulsif Bozukluk** (OKB) ile olan ili?kisini ara?t?rmaya hizmet etmek üzere uyarlanm??t?r.

Ölçek, ara?t?rmac?lara psikopatoloji ve klinik psikoloji alanlar?nda suçluluk duygusunun etiyolojisi ve tedavi süreçleri üzerindeki etkilerini inceleme f?rsat? sunmaktad?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an yeti?kin popülasyonunda güvenilir ve geçerli sonuçlar vermesini sa?lamay? hedeflemi?tir.

Yap?

Suçluluk Envanteri, psikolojik literatürde yayg?n olarak kabul gören ve bireyin kendi davran??lar?ndan veya eylemsizliklerinden kaynaklanan olumsuz duygusal durumlar? yans?tan suçluluk yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap? genellikle ki?inin kendisi hakk?nda olumsuz yarg?larda bulunmas?, pi?manl?k, kendini k?nama ve telafi etme iste?i gibi bili?sel ve duygusal bile?enlerle

ARABPSYCHOLOGY.COM

karakterizedir.

Uyarlama çal??mas?, suçluluk yap?s?n?n kültürel ve dini faktörlerle olan etkile?imini de dikkate alarak, bu karma??k duygusal deneyimin Türk kültürü içindeki ifadesini geçerli bir ?ekilde yakalamay? hedeflemi?tir. Ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip olup olmad???na dair detaylar, uyarlaman?n yap?ld??? doktora tezinde bulunmaktad?r.

Geçerlik

Kaynak materyalde Suçluluk Envanteri'nin geçerlik çal??malar?na dair spesifik istatistiksel veriler yer almamaktad?r. Ancak, ölçek bir **doktora tezi** (Alt?n, 2009) kapsam?nda uyarlanm??t?r. Bu tür kapsaml? çal??malarda genellikle yap? geçerli?i (Do?rulay?c? Faktör Analizi arac?l???yla) ve ölçüt ba??nt?l? geçerlik (örne?in, di?er ilgili ölçeklerle korelasyonlar) analizleri gerçekle?tirilir.

Ölçe?in geçerlik sonuçlar?, Alt?n'?n (2009) "A cross-cultural investigation of obsessive compulsive disorder symptomatology: The role of religiosity and religious affiliation" ba?l?kl? tezinde detayl? olarak incelenmelidir. Bu sonuçlar, ölçe?in teorik yap?y? ne kadar iyi temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta Suçluluk Envanteri'nin güvenirlik katsay?lar?na ili?kin do?rudan bir bilgi bulunmamaktad?r. **Psikometri** standartlar?na göre, uyarlama çal??malar?nda iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve genellikle test-tekrar test güvenirli?i analizlerinin yap?lmas? beklenir. Bu analizler, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde setleri kullan?larak yap?lan ölçümlerde tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini garanti eder.

Suçluluk Envanteri'nin güvenirlik de?erleri, ölçe?i geli?tiren ve uyarlayan sorumlu yazar Müjgan Alt?n-?nözü'nün doktora tezinde yer almaktad?r. Ara?t?rmac?lar, ölçe?i kullanmadan önce bu güvenirlik katsay?lar?n? kontrol etmelidir.

Faktör Analizi

Suçluluk Envanteri'nin faktör yap?s?na dair spesifik veriler kaynakta sunulmam??t?r. Uyarlama sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültürüne uygunlu?unu de?erlendirmek için faktör analizi (genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi) uygulanm??t?r. Bu analizler, suçluluk yap?s?n?n tek boyutlu mu yoksa alt boyutlara ayr?lan çok boyutlu bir yap?ya m? sahip oldu?unu belirlemede kritik rol oynar.

Faktör analiz sonuçlar? (faktör yükleri, özde?erler ve aç?klanan toplam varyans yüzdesi), ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve madde-yap? ili?kilerini ortaya koyarak, ölçe?in kullan?m? ve yorumlanmas? için temel olu?turur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon).

Format: Öz Bildirim Envanteri. Derecelendirme format?na dair detaylar (örn. Likert tipi ölçek) tezde yer almaktad?r, ancak kaynakta belirtilmemi?tir.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama dili).

Popülasyon Grubu: Yeti?kin Popülasyonu (Özellikle üniversite ö?rencileri veya ilgili klinik örneklemler).

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri.

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Orta Do?u Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde yürütülen doktora ara?t?rmas? ba?lam?nda kullan?lm??t?r. Örneklem, **Obsesif Kompulsif Bozukluk** semptomlar? ve dindarl?k seviyeleri aras?ndaki ili?kiyi incelemek üzere seçilmi? bireyleri içermektedir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup ortam?nda uygulanabilen, yan?tlar?n toplanmas?yla toplam puan elde edilen standart bir psikometrik test metodolojisi izlenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Klinik Psikoloji, Psikolojik De?erlendirme, Adaptasyon, Öz Bildirim, **Doktora Tezi**, Dini Ba?l?l?k, Ankara.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il.

Kurumsal E-posta Adresleri: mujganinozu@hacettepe.edu.tr (Hacettepe Üniversitesi).

Yaz??ma Adresi: Müjgan Alt?n-?nözü'nün çal??t??? kuruma ait güncel yaz??ma adresi (Hacettepe Üniversitesi) kullan?lmal?d?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Suçluluk Envanteri'nin Türkçe uyarlamas?, 2009 y?l?nda Müjgan Alt?n'?n doktora tezi kapsam?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri konusunda sorumlu yazar Müjgan Alt?n-?nözü ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

?leti?im e-postas?: mujganinozu@hacettepe.edu.tr.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: sucluluk-envanteri-toad.pdf.

Kaynakça

Alt?n, M. (2009). *A cross-cultural investigation of obsessive compulsive disorder symptomatology: The role of religiosity and religious affiliation* (Doctoral dissertation). Middle East Technical University The Graduate School of Social Sciences, Ankara.

Tez Ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Suçluluk Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynak materyalde Suçluluk Envanteri'nin maddeleri (items) sa?lanmam??t?r. Maddeler için Müjgan Alt?n'?n 2009 tarihli doktora tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM